

P7_TA(2013)0301

Osuuskuntien panos kriisiin voittamisessa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 2. heinäkuuta 2013 osuuskuntien panoksesta kriisiin voittamisessa (2012/2321(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 54 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon 19. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman osuus- ja yhteisötaloudesta¹,
- ottaa huomioon 13. maaliskuuta 2012 antamansa päätöslauselman eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta²,
- ottaa huomioon 15. tammikuuta 2013 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan sekä rakennemuutoksen ennakoinnista ja hallinnoinnista³,
- ottaa huomioon eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä 22. heinäkuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1435/2003⁴,
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 1994 annetun komission suosituksen 94/1069/EY pienten ja keskisuurten yritysten luovutuksesta⁵,
- ottaa huomioon komission tiedonannon pienten ja keskisuurten yritysten luovutuksesta⁶,
- ottaa huomioon komission tiedonannon osuuskuntien edistämisestä Euroopassa (COM(2004)0018),
- ottaa huomioon komission tiedonannon sosiaalisen yrittäjyyden aloitteesta (COM(2011)0682),
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta "Osuuskunnat ja rakennemuutos"⁷,

---

¹ EUVL C 76 E, 25.3.2010, s. 16.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0071.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0005.

⁴ EUVL L 207, 18.8.2003, s. 1.

⁵ EYVL L 385, 31.12.1994, s. 14.

⁶ EYVL C 93, 28.3.1998, s. 2.

⁷ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 24.

- ottaa huomioon kaikkien 27 nykyisen jäsenvaltion hallitusten hyväksymän ILO:n suosituksen nro 193 osuustoiminnan edistämisestä, YK:n yleiskokouksen vuonna 2001 antaman päätöslauselman ”Cooperatives in Human Development” sekä sen, että YK julisti vuoden 2012 osuustoiminnan teemavuodeksi,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön (A7-0222/2013);

Johdanto

1. toteaa, että osuuskunnilla ja muilla yhteisötalouden yrityksillä on tärkeä tehtävä Euroopan talouselämässä erityisesti kriisiaikana, koska ne yhdistävät tuottavuuden solidaarisuuteen, luovat korkeatasoisia työpaikkoja, vahvistavat sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja tuottavat sosiaalista pääomaa; toteaa lisäksi, että yhteisötalouden yritysten olisi hyödyttävä selkeämmästä ja johdonmukaisemmasta lainsäädännöstä, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon yhteisötalouden instituutioiden moninainen kirjo ja niiden erityispiirteet;
2. toteaa, että osuuskunnista on tulossa yhä merkittävämpiä EU:ssa ja että EU:n alueella on noin 160 000 osuustoiminnallista yritystä, jotka ovat 123 miljoonan jäsenen omistamia ja tarjoavat työtä 5,4 miljoonalle ihmiselle; toteaa, että tähän lukuun sisältyy noin 50 000 teollisuuden ja palvelujen alalla toimivaa osuustoiminnallista yritystä, jotka työllistävät 1,4 miljoonaa ihmistä, ja että osuustoiminnallisten yritysten keskimääräinen osuus kunkin jäsenvaltion BKT:stä on noin 5 prosenttia; toteaa, että teollisuuden ja palvelujen alalle on viime vuosina perustettu useita satoja osuustoiminnallisia yrityksiä; toteaa, että tämä on ollut seurausta kriisiin ajautuneiden tai sellaisten yritysten, joiden toiminnalle ei ole ollut jatkajaa, uudelleenorganisoinnista ja että siten on pidetty yllä ja kehitetty paikallista elinkeinotoimintaa ja säilytetty työpaikkoja; toteaa, että teollisuuden ja palvelualan osuustoiminnallisilla ryhmillä on ollut ratkaiseva merkitys alueelliselle kehitykselle joillakin EU:n teollistuneimmilla alueilla; toteaa, että työvoiman työmarkkinoille integrointiin erikoistuneet ”sosiaaliset” osuuskunnat tarjoavat teollisuudessa ja palvelualalla työpaikan yli 30 000 vammaiselle ja vähäosaiselle; toteaa, että osuuskuntatoiminnasta on tullut malli itsenäisille yrittäjille ja vapaiden ammattien harjoittajille ja että tämä malli on yleistynyt merkittävästi uusilla aloilla, kuten sosiaali- ja terveyspalvelujen, digitaalipalvelujen, yritysten tukipalvelujen sekä yleishyödyllisten palvelujen alalla, jotka aikaisemmin tuotti julkinen sektori (esimerkiksi ympäristöpalvelut ja maisemanhoito, koulutus ja kulttuuri sekä energiantuotanto uusiutuvista energialähteistä); toteaa, että osuuskunnilla on siksi hyvin tärkeä merkitys EU:ssa taloudellisesti, yhteiskunnallisesti ja kestävä kehityksen ja työllisyyden kannalta ja että ne lisäksi vauhdittavat sosiaalisia innovaatioita, jotka ovat merkittävä aihe sekä Eurooppa 2020 -strategiassa että Horisontti 2020 -ohjelmassa; toteaa lisäksi, että osuuskunnat auttavat saavuttamaan alue- ja paikallisyhteisöjen kestävä taloudellista ja sosiaalista kehitystä koskevan tavoitteen;
3. toteaa, että osuuskuntatoiminta edistää todellista taloudellista monimuotoisuutta ja että se on olennainen osa niin kutsuttua sosiaalista markkinataloutta ja täysin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen arvojen ja Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden mukainen;
4. toteaa, että monet osuuskunnat ovat kriisiaikoina osoittautuneet jopa kestävämmiksi kuin monet perinteiset yritykset niin työllisyysasteen kuin yritysten lakkauttamisen kannalta;

toteaa, että osuuskuntia on kriisistä huolimatta perustettu uusille ja innovatiivisille aloille ja että tästä kestävydestä on olemassa merkittäviä todisteita, erityisesti kun on kyse osuustoiminnallisista pankeista sekä teollisuuden ja palvelualan osuuskunnista (työntekijöiden osuuskunnat, sosiaaliset osuuskunnat ja pk-yritysten muodostamat osuuskunnat); toteaa, että osuuskuntien kehittämisellä mallina on muita malleja paremmin kyetty vastaamaan uusiin tarpeisiin ja edistämään työpaikkojen luomista, sillä niillä on erinomainen kyky sopeutua muutoksiin ja ylläpitää taloudellista toimintaa sen ollessa uhattuna ja jatkaa tavoitteisiinsa pyrkimistä; korostaa lisäksi pk-yritysten perustamien osuuskuntien strategista merkitystä, sillä ne voivat edistää yhteisten ongelmien kollektiivista ratkaisua ja mahdollistaa mittakaavaetujen kehittämisen; panee lisäksi merkille ”alueellisten osuuskuntien” kasvavan merkityksen, sillä ne edistävät etenkin syrjäisten ja heikommassa asemassa olevien alueiden asukkaiden suoraa osallistumista muun muassa sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluihin, kaupallisiin palveluihin ja viestintään liittyviin tarpeisiin vastaamiseksi;

5. katsoo, että osuuskunnat voivat edistää tehokkaasti mikroyrittäjyyttä taantuman aikoina, sillä osuuskuntien avulla pienyrittäjät, usein kansalaisten muodostamat ryhmät, voivat ryhtyä yrittäjiksi; kannattaa tässä yhteydessä sosiaali- ja hyvinvointialan osuuskuntien kehittämistä, sillä niiden avulla voidaan varmistaa heikommassa asemassa olevien ryhmien nykyistä laajempi yhteiskunnallinen osallistuminen;
6. katsoo, että osuuskuntatoiminta edistää hajautetun luonteensa ansiosta merkittävästi uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (2009/28/EY) vuodeksi 2020 asetettujen painopisteiden toteuttamista ja siirtymistä fossiilisesta energiasta uusiutuvaan energiaan; toteaa, että kansalaiset ovat perustaneet yli tuhat uusiutuvan energian osuuskuntaa; toteaa, että uusiutuvaa energiaa tuottavien osuuskuntien ansiosta kansalaiset voivat liittyä jäseniksi paikallisiin uusiutuvia energialähteitä koskeviin hankkeisiin ja että tällaiset osuuskunnat kannustavat investoimaan uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin, mikä puolestaan vahvistaa uusituvan energian tuotantoon tarvittavien uusien laitteiden yhteiskunnallista hyväksyntää; katsoo, että kansalaisten osallistuminen energiantuotantoon voi lisätä heidän tietoisuuttaan sekä siitä, että energiankulutuksen on oltava kestävä ja tehokasta, että heidän mahdollisuudestaan vaikuttaa energian hintoihin; pyytää komissiota kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että energiaosuuskunnilla voisi olla tärkeä rooli uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämisessä ja energiatehokkuuden parantamisessa;
7. katsoo, että tämä suurempi kestävyys johtuu suurelta osin osuuskunnallisesta hallinnointimallista, joka perustuu yhteisomistajuuteen ja jäsensidosryhmien demokraattiseen taloudelliseen osallistumiseen ja niiden harjoittamaan demokraattiseen valvontaan sekä organisointiin, hallinnointiin ja yhteisöön sitoutumiseen; korostaa, että osuuskuntien kestävyys johtuu myös niille tyypillisestä pääomanmuodostusmenetelmästä, joka on riippumattomampi rahoitusmarkkinoista ja johon liittyy sekä ylijäämien kohdentaminen vararahastoihin mahdollisuuksien mukaan osittain jakamattomina (erityisesti varoina, joilla vahvistetaan osuuskuntaliikettä yleensä, sen jälkeen kun mahdollisesti maksamattomat velat on maksettu selvitystilatapauksissa) että osuuskunnan tavoitteiden toteuttamiseen siten, että pyritään saavuttamaan tasapuolisesti sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita ja parantamaan osuuskuntien toimintaa; katsoo, että tämän mallin avulla voidaan varmistaa, että osuuskunnat suunnittelevat toimintansa pitkäjänteisesti sukupolvelta toiselle ja ankkuroituvat paikalliseen talouselämään, mikä vaikuttaa paikalliseen kestävään kehitykseen; toteaa, että samalla varmistetaan, että ne eivät siirrä

toimintaansa muualle siinäkin tapauksessa, että niistä tulee kansainvälisiä osuuskuntia;

8. toteaa, että osuuskunnat pystyvät täyttämään nykyisiä ja uusia tarpeita tehokkaasti ja tuloksellisesti muun muassa kulttuurialalla ja luovalla alalla sekä torjumaan uusien elintapojen ja kulutustottumusten haitallisia vaikutuksia ympäristöön; korostaa, että osuuskunnat ovat myös edistäneet lainmukaisuuden turvaamisen kaltaisia arvoja, mistä yksi esimerkki on Italia, jossa osuuskuntien tehtäväksi on annettu mafialta takavarikoidun omaisuuden hallinta;
9. katsoo, että osuuskunnat olisi sisällytettävä täysimääräisesti EU:n teollisuuspolitiikan tavoitteisiin ja EU:n sen yhteydessä toteuttamiin toimiin, ottaen myös huomioon, että osuuskuntien anti teollisuuden rakennemuutokselle on merkittävä ja että se on tärkeä osa EU:n uutta teollisuuspolitiikkaa;
10. toteaa myös, että osuuskunnat voivat yhteistyötä tekemällä hyötyä mittakaavaeduista ja jakaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä sekä tarvittaessa yhdistää tai siirtää inhimillisiä ja taloudellisia voimavaroja; katsoo, että tämä osuuskuntien luontainen joustavuus mahdollistaa niiden säilymisen vaikeimpinakin aikoina;
11. panee merkille, että eri jäsenvaltioissa on monia hyviä käytäntöjä, jotka osoittavat, että osuustoiminnalliset yritykset ovat saavuttaneet erinomaisia tuloksia, kun on kyse kasvusta, työllisyydestä, toiminnan jatkumisesta ja uusien yritysten perustamisesta; toteaa, että tällaisia käytäntöjä ovat esimerkiksi Espanjan yhden maksun (pago unico) järjestelmä, Italian Legge Marcora -laki, jonka nojalla työttömyysetuuksilla voidaan rahoittaa uusia osuuskuntia, sekä Ranskassa, Ruotsissa ja Belgiassa perustetut työllisyys- ja yritysosuuskunnat; viittaa lisäksi yksittäisten osuuskuntien ryhmiin, jotka voivat vapaaehtoisesti yhdistyä suuriksi yritysryhmittymiksi muun muassa teollisuuden, maatalouden, jakelun, rahoituksen, tutkimuksen ja kehityksen sekä korkeakoulutuksen alalla; panee merkille, että osuuskunnat voivat esimerkiksi British trust -yrityksen mallin mukaisesti olla myös hyödyllinen malli ammattilaisurheilijoiden (tai puoli ammattilaisten) järjestöjen hyvälle hallinnolle ja että samalla helpotetaan tärkeimpien sidosryhmien – kannattajien ja tukijoiden – aktiivista osallistumista seuran tai ammattilaisseuran hallintoon; kehottaa komissiota tutkimaan perusteellisesti mainitut hyvät käytännöt ja harkitsemaan niiden sisällyttämistä Euroopan unionin yritystoimintaa suosiviin politiikkoihin;
12. katsoo, että osuuskuntien panos EU:n talouteen ja työllisyyden vakauteen on merkittävä etenkin kriisiaikoina;
13. korostaa, että on muun muassa laadittava työllisyys- ja yritysosuuskunnan malli, jonka avulla yritysten on mahdollista kehittää toimintaansa vähitellen vastaamaan osallistuvien yrittäjien tarpeisiin ja kehittyä liiketoimintansa kehityksen tahdissa;
14. toteaa kuitenkin, etteivät osuuskunnatkaan ole turvassa häiriöiltä;
15. toteaa, että tilanne on hyvin erilainen eri jäsenvaltioissa ja kuvastaa niissä sovellettujen lakien ja käytettyjen käsitteiden välisiä eroja; kehottaa komissiota siksi tarkastamaan nykyiset lainsäädännöt yhteisen nimittäjän löytämiseksi ja lainsäädännön keskeisten osien yhdenmukaistamiseksi toissijaisuusperiaatetta noudattaen, jotta voidaan poistaa osuuskuntien kehityksen esteet;

16. korostaa, että työntekijät ottavat merkittävän taloudellisen riskin osuuskuntaa perustettaessa tai kun yritys luovutetaan työntekijöille; panee merkille, että hyvä hallintotapa on etenkin työntekijöiden osuuskunnassa erityisen riippuvaista työntekijöiden liikkeenhoidon tukemisesta ja valvonnasta;

Sääntelykehys

17. katsoo, että tätä sisäänrakennettua kykyä kestävyyyteen olisi vahvistettava kiinnittämällä asianmukaista huomiota osuuskuntiin kaikissa asioissa koskevissa EU:n politiikoissa, joilla pyritään älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan kasvuun, myös erilaisen taloudellisen kehityksen mallin avulla, joka on Euroopan sosiaalisen mallin mukainen, sekä selkeyttämällä osuuskuntia koskevaa voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä; katsoo erityisesti, että Yrittäjyys 2020 -toimintasuunnitelmassa olisi viitattava osuuskuntien tärkeään merkitykseen; katsoo, että olisi toteuttava tarvittavia toimia osuuskuntien ja muiden yritysten yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi, säilyttäen samalla osuuskuntien tavoitteet ja työskentelymenetelmät sekä niiden sosiaalinen luonne;
18. muistuttaa, että Euroopan unionin on tunnustettava eri yritysmuodot ja otettava ne yhtäläisesti huomioon lainsäädännössä yrittämisen vapauden periaatteen kunnioittamiseksi yrityksen asemasta riippumatta; pitää valitettavana, että komissio ei Yrittäjyys 2020 -toimintasuunnitelmassaan korostaa yhteisötalouden yritysten merkitystä vaan ainoastaan muistuttaa niiden panoksesta työpaikkojen luomiseen ja sosiaaliseen innovointiin ja toteaa, että niillä on suurempia rahoitusvaikeuksia kuin pk-yrityksillä;
19. kehottaa siksi komissiota vahvistamaan osuuskunnista vastaavia yksikköjään luomalla yksikön, joka vastaa osuuskunnista ja muista yhteisötalouden organisaatioista (keskinäiset yhtiöt, säätiöt sekä taloudelliseen ja rahoitustoimintaan osallistuvat yhdistykset) suuremman huomion kiinnittämiseksi toimiin, joilla pyritään varmistamaan riittävät resurssit, sekä yhteisötalouden organisaatioita koskevan politiikan kehittymisen valvomiseksi ja siihen puuttumiseksi; kehottaa komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota kriisiin joutuneiden tai vailla jatkajaa olevien teollisuus- ja palveluyritysten uudelleenorganisointiin osuuskunniksi luomalla tämän tehtävän hoitamiseen tarkoitettuja virkoja;
20. kehottaa komissiota lisäämään työntekijöiden johtamien yritysten julkisia hankintoja koskevien sääntöjen joustavuutta esimerkiksi sisällyttämällä niihin määräaikaisen varauman;
21. kehottaa lisäksi komissiota varmistamaan, että sosiaalisen yrittäjyyden aloitteen toimenpiteitä koordinoidaan ja näiden kahden aloitteen välisiä hallinnollisia esteitä vähennetään;
22. kehottaa jäsenvaltioita ILO:n suositusta nro 193/2002 noudattaen tarkistamaan osuuskuntiin yleensä ja etenkin erityisiin osuuskuntatyyppeihin, kuten työntekijöiden osuuskuntiin, sosiaalisiin osuuskuntiin, käsityöläisosuuskuntiin ja osuustoiminnallisiin pankkeihin, sovellettavaa lainsäädäntöä, jotta voidaan hyväksyä kattavia toimia osuuskuntien toimintamallin tukemiseksi ja sellaisen sääntelykehysten luomiseksi, joka edistää osuuskuntien ja niiden hallinto-organisaatioiden aseman tunnustamista ja osuuskuntien kehittämistä erityisesti aloilla, joilla tämän mallin on havaittu tuottavan sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää lisäarvoa; kehottaa jäsenvaltioita yhdessä työmarkkinaosapuolten ja muiden alue- ja paikallistason sidosryhmien kanssa

yksilöimään yhteistyöhankkeisiin soveltuvia strategisia aloja; korostaa, että näihin toimiin olisi sisällyttävä asianmukaisten rahoitusvälineiden käyttöönotto sekä osuuskuntien roolin tunnustaminen kansallisessa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelussa samoin kuin sellaisten osuuskunnallisten luottolaitosten roolin tunnustaminen, jotka ovat aina korostaneet kestäväää ja sosiaalisesti vastuullista rahoitusta ja jotka ovat juurtuneet alueelle; kehottaa ottamaan tämän suosituksen huomioon eurooppaosuuskunnan säännöistä annettua asetusta tarkistettaessa;

23. korostaa, että on tärkeää kehittää sääntelytoimia vankkoissa oikeudellisissa puitteissa ja kansainvälisten normien mukaisesti, jotta vältetään erilaiset kansalliset tulkinnat sekä tilanteet, joista voi aiheutua kilpailuetuja ja -haittoja alueellisella, kansallisella tai makroalueellisella tasolla;
24. korostaa, että on tärkeää sisällyttää osuuskunnat niihin liittyvien unionin tulevien aloitteiden ja hankkeiden kaikkiin vaiheisiin;

Yritysluovutukset ja yritysten uudelleenjärjestelyt

25. katsoo, että yrityksen luovuttaminen työntekijöille luomalla osuuskunta sekä muut työntekijöiden omistuksen muodot voisivat olla paras tapa turvata yrityksen toiminnan jatkuvuus; korostaa, että tämänkaltaisia, etenkin työntekijöiden osuuskuntiin ja työntekijöiden yritysostoihin liittyviä yritysten luovutuksia työntekijöille olisi tuettava erityisesti EU:n talousarvion budjettikohdasta, johon sisältyy myös rahoitusvälineitä; kehottaa pikaisesti luomaan Euroopan investointipankin, työmarkkinaosapuolten ja osuustoimintaliikkeeseen kuuluvien sidosryhmien kanssa eurooppalaisen mekanismin, jolla edistetään osuuskuntien kehittämistä ja erityisesti yritysten muuntamista osuuskunniksi myös esimerkiksi muuttamalla osakeyhtiö keskinäiseksi yhtiöksi;
26. korostaa, että työntekijöiden yritysostoista on tullut yhä yleisempi käytäntö jäsenvaltioissa talouskriisistä johtuviin haasteisiin vastaamiseksi; kehottaa siksi komissiota määrittämään uusia tai laajentamaan nykyisiä rahoitusvälineitä mainitun käytännön edistämiseksi;
27. korostaa sosiaalisten osuuskuntien aktiivista roolia pk-yritysten uudelleenjärjestelyissä etenkin sellaisten niin kutsuttujen eriytettyjen sosiaalisten yritysten avulla, jotka edistävät heikommassa asemassa ja kriittisessä työllisyystilanteessa olevien työntekijöiden integroitumista siten, että ne vahvistavat solidaarisuuden avulla edellytyksiä vastata sosiaalisiin tarpeisiin;
28. toteaa, että luovutettaessa yritys työntekijöille ongelmana ei useinkaan ole vain asianomaisten menettelyjen kesto vaan pikemminkin tätä liiketoimintamallia koskevan tiedon puute asianomaisten ammattilaisten (esimerkiksi lakimiehet ja tilintarkastajat) keskuudessa sekä oikeus- ja koulutusjärjestelmässä; korostaa, että kaikkien yrityksen perustamiseen tai sen omistajuuden luovuttamiseen osallistuvien toimijoiden koulutuksella ja heidän tietoisuutensa lisäämisellä voitaisiin suuresti edistää tätä käytäntöä; suositaa tästä syystä, että osuuskuntamuotoinen yritys sisällytetään pysyvästi yliopistojen ja johtamistaidon oppilaitosten asianomaisiin opetussuunnitelmiin; katsoo lisäksi, että osuuskuntia koskevaa tietämystä olisi lisättävä ja yritysten luovuttamista työntekijöille perustamalla osuuskunta olisi tuettava taloudellisesti myös rakennerahastojen kohdennetulla ja järkevällä käytöllä sekä ammattiliitoissa ja elimissä, joiden tehtävänä on tiedottaa yrityksen perustamisesta tai luovuttamisesta; korostaa

osuustoimintajärjestöjen joissakin jäsenvaltioissa hankkimaan asiantuntemusta osuuskuntayritysten perustamisessa ja luovutuksessa osuustoiminnallisten yhteistyörakenteiden avulla ja kehottaa komissiota ottamaan käyttöön mekanismeja yhteistyön sekä alaa koskevien hyvien käytäntöjen ja menetelmien vaihtamisen edistämiseksi yritysten välillä sekä antamaan asiaa koskevan kertomuksen neuvostolle ja komissiolle;

29. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan sääntelykehiksen, jolla helpotetaan yrityksen luovuttamista työntekijöille, sekä luomaan rahoitusvälineitä, joilla autetaan työntekijöitä sijoittamaan yrityksiin, jotka ovat joutuneet kriisiin tai joiden toiminnalle ei ole jatkajaa; kehottaa lisäksi antamaan työntekijöille etuoikeuksia, jotta luodaan parhaat mahdolliset edellytykset ostotarjoukselle, kun on kyse yrityksestä, jota uhkaa sulkeminen;
30. katsoo myös, että jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä toimia, joilla helpotetaan työntekijöiden osallistumista yrityksensä pääomaan ja sen tuottamaan voittoon, ja kehottaa laatimaan tähän tarkoitukseen veromekanismeja myös muuntotyyppeihin teollisuuden ja palvelualan yrityksiin sekä huolehtimaan tarvittavasta oikeudellisesta suojelusta ja asianmukaisesta osallistumisesta yrityksen hallinnointiin, valvontaan, päätöksentekoon ja vastuuseen; muistuttaa, että tällaiset toimet voisivat parantaa koko kyseisen alan kilpailukykyä;
31. korostaa osuuskunnalliselle mallille tyypillisten mekanismien, kuten varojen jakamattomuuden, myönteisyyttä. Mainitun mekanismin mukaan varoja ei voida jakaa jäsenten kesken edes selvitystilassa, vaan ne on käytettävä osuuskuntaliikkeen ja lainsäädännön kehittämiseen, jotta ulkopuoliset tahot voisivat antaa riskipääomaa osuuskunnille, jolloin kyseiset tahot saavat rajallisen äänioikeuden tai eivät saa äänioikeutta lainkaan. Mainittuja mekanismeja ovat esimerkiksi Italiassa osuuskuntien kehittämisrahastot ja Cooperazione Finanza Impresa (CFI), Ranskassa l'Institut de Développement de l'Economie Sociale (ESFIN-IDES) ja Espanjassa Mondragon-yhtiön investointirakenteet;
32. kehottaa komissiota edistämään politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla ei tueta vain uusien työpaikkojen luomista vastaperustetuissa yrityksissä vaan myös olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä; pyytää komissiota luomaan uusia yrityksen perustamiseen liittyviä palveluja, joilla tuetaan osuustoiminnallista yritysmuotoa tiedotus- ja koulutusaloitteiden avulla;
33. korostaa, että kriisiin joutuneiden yritysten muuttaminen taloudellisesti kestäviksi osuuskunniksi edellyttää tarkkaa ja varhain suoritettua diagnoosia; kehottaa kaikkien tasojen viranomaisia tekemään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja osuustoimintaliikkeen kanssa tällaisten varhaisten diagnoosien tekemisessä ja arvioitaessa, voidaanko yrityksestä tehdä osuuskunta ja onko tämä järkevää; katsoo, että myös ammattiliittojen ja osuuskuntaliittojen olisi oltava mukana tässä prosessissa;
34. ehdottaa, että komissio tekee kattavan ja vertailevan tutkimuksen jäsenvaltioissa toteutetuista parhaista käytännöistä ja sellaisista kansallisista laeista, jotka edistävät yritysten muuttamista osuuskunniksi, erityisesti kun on kyse yritysostoista, konkurssilainsäädännöstä, rahoitusmekanismeista, yrityksiä tukevista elimistä ja osuustoiminnallisten yritysten horisontaalisesta yhdistämisestä; pitää tärkeänä osuuskuntien osallistumista kyseiseen tutkimukseen painopisteiden määrittämiseksi; kehottaa siksi komissiota harkitsemaan sellaisen tietokannan kehittämistä, johon kootaan

järjestelmällisesti tapaukset, joissa yritys on muunnettu osuuskunnaksi, ja tiedot niistä hyvien käytäntöjen levittämiseksi ja tietojen keräämisen yhtenäistämiseksi;

35. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita helpottamaan ja edistämään osuuskuntien ja sosiaalisten yritysten ryhmittymien muodostumista, jotta autetaan niitä löytämään niiden tarvitsemat resurssit mainittujen yritysten merkityksen lisäämiseksi tuotanto- ja jakeluketjussa ja edistämään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan rahoittamiseen tarvittavia mittakaavaetuja;

Rahoituksen saanti ja yritysten tukeminen

36. painottaa, että teollisuuden ja palvelualan osuustoiminnalliset yritykset ja erityisesti pk-yritykset eivät voi eri syistä, kuten niiden luonteen vuoksi, saada riskipääomaa ja luottoa pääomamarkkinoilta; toteaa myös, että pääomavaltaisilla aloilla toimivilla työntekijöiden osuuskunnilla on yleensä vaikeuksia saada suuria määriä pääomaa jäseniltään ja että siksi olisikin luotava erityisiä rahoitusvälineitä mainittujen yritysmuotojen huomioon ottamiseksi;
37. muistuttaa, että osuuskuntien luoton saanti on erityisen tärkeää niiden erityisen rakenteen vuoksi; kehottaa siksi komissiota, Baselin pankkivalvontakomiteaa ja Euroopan investointipankkia kehittämään ja hyödyntämään laadullisia parametreja myös luoton ja rahoituksen myöntämiseen, jotta voidaan erottaa osuuskuntien, sosiaaliset osuuskunnat mukaan luettuina, rooli muun liiketoiminnan rooleista;
38. katsoo, että on tarpeen vahvistaa osuuskuntien pääomanmuodostusta hyödyntämällä paremmin niiden sosiaaliseen rakenteeseen perustuvia resursseja; kehottaa komissiota edistämään aloitteita, mukaan luettuina myös kestoaltaan rajoitettuja veroetuja, pääomamuodostuksen tukemiseksi perustamisen tai yritysoston jälkeen ilman, että edut katsottaisiin valtiontuiksi;
39. huomauttaa, että joissakin jäsenvaltioissa ulkopuoliset tahot voivat antaa riskipääomaa osuuskunnille ja ne saavat tällöin vain rajallisen äänioikeuden tai eivät saa äänioikeutta lainkaan, jotta osuuskunnan jäsenomistajuus ja valvontarakente säilytetään, ja että tämän ansiosta osuuskunnat ovat voineet parantaa vuoropuheluaan muiden rahoituslaitosten kanssa; hyväksyy tällaiset toimet ja kannustaa jäsenvaltioita helpottamaan osuuskuntien luotonsaantia;
40. katsoo, että komission olisi yhdessä Euroopan investointipankin ja Euroopan investointirahaston kanssa varmistettava, että osuuskunnilla on pääsy EU-tason rahoitusmekanismeihin, sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa ehdotettu pk-yritysten rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma tarvittaessa mukaan luettuna, ja että niiden olisi yhdessä osuustoiminnallisen pankkisektorin kanssa toteutettava erityistoimia sen varmistamiseksi, että tämä tavoite saavutetaan; korostaa, että tällaiset toimet voisivat parantaa sisämarkkinoiden toimintaa;
41. katsoo, että osuustoiminnallisten pankkien erityispiirteet on otettava huomioon rahoitusmarkkinoiden sääntelyssä ja sen täytäntöönpanoa koskevassa lainsäädännössä;
42. korostaa, että monivuotisessa rahoituskehyksessä (2014–2020) vahvistettujen ohjelmien ja määrärahojen olisi oltava tärkeitä välineitä osuuskuntien tukemiseen; toteaa, että toimenpideohjelmia laadittaessa olisi painotettava uusien osuuskuntien perustamisen

helpottamista sekä kestäväen yrityskehityksen ja vastuullisten rakennemuutosten tukemista, mukaan luettuina etenkin toimet, jotka liittyvät yritysten luovutuksiin työntekijöille ja sosiaalisiin osuuskuntiin sekä osuus- ja yhteisötalouden yritysten merkitykseen paikalliselle kehitykselle ja sosiaaliselle, teknologiselle ja prosessi-innovoinnille, käyttämällä yleisiä tukia ja muita rahoitusvälineitä, globalisaatorahasto mukaan luettuna;

43. katsoo, että EU:n ja kansallisen rahoitusohjelman yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota osuuskuntiin (tai varattava niitä varten tietty prosenttiosuus), joiden tavoitteena on edistää asetuksessa (EY) N:o 2204/2002 määriteltyjen, heikommassa asemassa olevien työntekijöiden työllistymistä paremman ja laajemman sosiaalisen suojelun vahvistamiseksi ja kehittämiseksi;
44. kehottaa komissiota seuraavana varainhoitovuonna tukemaan pilottihanketta kriisiin joutuneiden yritysten luovuttamiseksi työntekijöille, jotta he voivat jatkaa työssään, ja uusien osuuskuntien perustamiseksi kriisissä tai konkurssissa olevien yritysten elvyttämiseksi;
45. kehottaa komissiota laatimaan aloitteita nuorten työllistymisen tukemiseksi osuustoiminta- alalla; kehottaa komissiota niin ikään edistämään osuuskunnallisen mallin levittämistä jäsenvaltioissa, sillä se on keskeinen väline uusien työpaikkojen luomiseksi;
46. katsoo myös, että jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimia, joiden avulla osuuskuntien on helpompi saada kaikenlaisia yritysten tukipalveluja, koska se auttaa niitä edelleen edistämään taloutensa kestävä kehitystä; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita ottamaan käyttöön toimia osuuskuntien, etenkin työntekijöiden osuuskuntien, sosiaalisten osuuskuntien, käsityöläisosuuskuntien ja mikroyrityksistä koostuvien osuuskuntien, luotonsaannin edistämiseksi;
47. katsoo, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kaikkien osuuskuntien kasvua ehkäisevien tai rajoittavien oikeudellisten, hallinnollisten tai byrokraattisten esteiden poistamiseksi;
48. katsoo, että pienten osuustoiminnallisten luottoyhdistysten pääsyä markkinoille olisi helpotettava kaikkialla Euroopassa;
49. katsoo lisäksi, että olisi kannustettava luomaan pk-yritysten välisiä yhteistyöverkostoja, joita jo on olemassa EU:ssa osuuskuntina (taideteollisuusalan osuuskunnat, pk-yritysten osuuskunnat, toiminta- ja työllisyysosuuskunnat jne.), koska tällaiset verkostot lisäävät huomattavasti mikro- ja pienyritysten perustamista ja kestävyttä yhteisen markkinoinnin sekä yhteisten ostojen ja muiden palvelujen avulla ja auttavat niitä kehittämään innovaation lähteiksi;
50. katsoo, että uusien osuuskuntien perustamisen tukemiseksi olisi kehitettävä vastaperustetuille yrityksille suunnattuja palveluja; katsoo lisäksi, että aloitteita, joilla lisätään osuustoimintamallin suosiota mahdollisten uusien yrittäjien keskuudessa (esimerkiksi yliopistojen opinto-ohjelmien avulla), olisi tuettava sekä kansallisella että EU:n tasolla;

51. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.